

VOLUNTEER FIREFIGHTING

“Firefighters who do not have firefighting as their primary profession, who take on volunteer roles in many communities, and who possess the training, skills, and equipment capabilities of professional firefighters, and intervene in fire incidents when necessary, are referred to in the literature as “volunteer firefighters.”

ŞEYMA ŞAHİN - FLS EUROPE RESOURCE ASSISTANT

GÖNÜLLÜ İTFAYECİLİK

Asıl mesleği itfaiyecilik olmayan ve birçok beldede gönüllü olarak görev üstlenen, eğitim, beceri ve donanım olarak profesyonel itfaiyecilerin imkân ve kabiliyetlerine sahip olan ve gerekli durumlarda itfai olaylara müdahale eden itfaiyeciler literatürde “gönüllü itfaiyeci” olarak adlandırılmaktadır.

ŞEYMA ŞAHİNN - FLS EUROPE ARAŞTIRMA ASİSTANI

VOLUNTEER FIREFIGHTING

INTERNATIONAL DYNAMICS OF DISASTER VOLUNTEERING AND VOLUNTEER FIREFIGHTING

Traditionally, disaster volunteering has been framed as an expression of solidarity and benevolence that emphasizes the importance of voluntary activities during crises and disasters. Such voluntary activities have been defined as filling a gap or a void of authority when official resources are scarce.

Firefighters who do not have firefighting as their primary profession, who take on volunteer roles in many communities, and who possess the training, skills, and equipment capabilities of professional firefighters, and intervene in fire incidents when necessary, are referred to in the literature as "volunteer firefighters."

HUMAN FACTOR IN FOREST FIRES

According to fire statistics from the National Fire Protection Association (NFPA), the total number of fires increased by 11.1% from 2021 to 2022, as 2022 marked a return to pre-COVID-19 practices.

Considering the rural aspects of forest fires, there is a growing body of literature on the Wildland-Urban Interface (WUI). In the United States, there are two definitions of the WUI concept. The US Forest Service qualitatively defines WUI as "a place where people and their development meet or mix with wildland fuel." It is the transitional zone where the built environment meets undeveloped wildland areas or vegetative fuels. In this context, the WUI factor explains that the increase in forest fires from 2021 to 2022 can be attributed to the human factor.

LITERATURE REVIEW ON VOLUNTEER FIREFIGHTING

When considering the literature research of the past five years in the Science Direct database, limited to the keywords "volunteer" and "firefighter," 152 results were found, with publications predominantly in the fields of social sciences, environmental science, and engineering. During this period, there is a linear increase in the number of publications.

Based on the country of publication, Australia, the United States, and Canada rank in the top three, respectively. These are countries with a higher number of rural fires.

"THE CONCEPT OF PREPAREDNESS FOR FOREST FIRES IS AMBIGUOUS, AND BEING "WELL-PREPARED" IS A COMBINATION OF PRACTICAL AND MENTAL PREPARATION MEASURES. THE THREE MAIN THEMES THAT DEFINE DIFFERENT ASPECTS OF MENTAL PREPARATION ARE EMOTIONAL CONTROL, UNDERSTANDING PSYCHOLOGICAL STRESS, AND KNOWING WHEN AND HOW TO IMPLEMENT A WILDFIRE PLAN."

ULUSLARARASI BAZDA AFET GÖNÜLLÜLÜĞÜ DİNAMİKLERİ VE GÖNÜLLÜ İTFAİYECİLİK

Geleneksel olarak afet gönüllülüğü, kriz ve afetlerde gönüllü faaliyetlerin önemini vurgulayan dayanışma ve yardımseverliğin bir ifadesi olarak çerçevelenmiştir. Bu tür gönüllü faaliyetler, resmi kaynaklar kıt olduğunda bir boşluğu veya otorite boşluğunu dolduran bir şey olarak tanımlanmıştır.

Asıl mesleği itfaiyecilik olmayan ve birçok beldede gönüllü olarak görev üstlenen, eğitim, beceri ve donanım olarak profesyonel itfaiyecilerin imkân ve kabiliyetlerine sahip olan ve gerekli durumlarda itfaî olaylara müdahale eden itfaiyeciler literatürde "gönüllü itfaiyeci" olarak adlandırılmaktadır.

ORMAN YANGINLARINDA İNSAN FAKTÖRÜ

Uluslararası Yangından Korunma Kurumu (National Fire Protection Association) yangın istatistiklerine bakıldığında 2022 yılı, COVID-19 öncesi uygulamalara dönüş yılı olması nedeniyle 2021'den 2022'ye kadar toplam yangın sayısı % 11,1 arttı.

Orman yangınlarının kırsal yönleri göz önünde bulundurulduğunda WUI (Wildland- Urban Interface) üzerine giderek artan bir literatür bulunmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nde WUI kavramının iki tanımı vardır. US Forest Service, WUI kavramını niteliksel olarak "insanların ve onların gelişiminin yabani alan yakıtıyla bulunduğu veya karıştığı bir yer" olarak tanımlıyor. Yapısal çevrenin gelişmemiş yabani arazilerle veya bitkisel yakıtlarla bulunduğu veya karıştığı geçiş bölgesidir. Bu bağlamda WUI faktörü, 2021 yılından 2022 yılına kadar olan süreçte artan orman yangınlarının sebebinin insan faktörüyle ilişkilendirilebileceğini açıklamaktadır.

GÖNÜLLÜ İTFAİYECİLİK ÜZERİNE LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Science Direct veri tabanı setinde geçtiğimiz beş yılın literatür araştırması göz önüne alındığında "volunteer" ve "firefighter" anahtar kelimeleriyle sınırlandırıldığında 152 sonuçtan yazın sayısı sırasıyla sosyal bilimler, çevre bilimi ve mühendislik alanlarında yayınlanmıştır. Bu süreçte doğrusal bir artış söz konusudur.

Yayınlandığı ülke bazında sırasıyla Avustralya, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada ilk üçte yer alır. Bu, kırsal yangın sayısının daha fazla olduğu ülkelerdir.

"ORMAN YANGININA HAZIRLIK KAVRAMI BELİRSİZDİR VE "İYİ HAZIRLIKLIL OLMA" PRATİK VE ZİHİNSEL HAZIRLIK ÖNLEMLERİNİN BİRLEŞİMİDİR. ZİHİNSEL HAZIRLIĞIN FARKLI YÖNLERİNİ TANIMLAYAN ÜÇ ANA TEMA DUYGUSAL KONTROL, PSİKOLOJİK GERİLİMİ ANLAMA VE BİR ORMAN YANGINI PLANININ NE ZAMAN VE NASIL UYGULANACAĞINI BİLME YETENEĞİDİR. "

VOLUNTEER FIREFIGHTING

“THE AUSTRALIAN GOVERNMENT HAS ADOPTED A NATIONAL VOLUNTEER STRATEGY BASED ON LESSONS LEARNED FROM VARIOUS NATURAL DISASTERS, INCLUDING THE “SPONTANEOUS VOLUNTEER STRATEGY” AND A HANDBOOK TITLED “PLANNING FOR SPONTANEOUS VOLUNTEERS.” SIMILAR GUIDELINES HAVE ALSO BEEN PUBLISHED IN THE UNITED STATES AND THE UNITED KINGDOM.”

REVIEWS IN EUROPE AND AMERICA

The percentage ratios of different firefighter categories within the total number of firefighters are shown by country. For example, in Portugal, Poland, Croatia, Slovakia, Germany, Slovenia, China, Switzerland, Vietnam, and Austria, the proportion of volunteer firefighters among the total number of firefighters is above 90%. In Liechtenstein, this ratio reaches 100%.

According to NFPA 1720 (Standard for the Organization and Deployment of Fire Suppression Operations, Emergency Medical Operations, and Special Operations to the Public by Volunteer Fire Departments), a volunteer fire department is one where 85% or more of the department members are volunteer emergency service personnel.

TWO THEMES IN RURAL DISASTER VOLUNTEERING FOR FOREST FIRES: “RURAL RESOURCEFULNESS” AND “RURAL RESILIENCE”

The concept of preparedness for forest fires is ambiguous, and being "well-prepared" is a combination of practical and mental preparation measures. The three main themes that define different aspects of mental preparation are emotional control, understanding psychological stress, and knowing when and how to implement a wildfire plan.

Within the scope of wildfire research, discussions about how responsibility should be shared among different actors are increasingly prevalent. For example, in Australia, the idea of shared responsibilities for wildfires between local communities and authorities is now part of national strategies. Research discusses the withdrawal of resources in rural areas, where power is being shifted from local communities to larger regional centers, while at the same time, these local communities are expected to take on greater responsibilities.

AVRUPA'DA VE AMERİKA'DA İNCELEMELER

Farklı itfaiyeci kategorilerinin toplam itfaiyeci sayısı içindeki yüzde oranları ülkeler bazında gösterilmiştir. Örneğin Portekiz, Polonya, Hırvatistan, Slovakya, Almanya, Slovenya, Çin, İsviçre, Vietnam, Avusturya' da gönüllü itfaiyecilerin toplam itfaiyeciler içindeki oranı %90 oranından üst düzeydedir.

Lihtenştayn'da ise bu %100 oranına ulaşır.

Amerika NFPA 1720'ye göre (Standard for the Organization and Deployment of Fire Suppression Operations, Emergency Medical Operations, and Special Operations to the Public by Volunteer Fire Departments) gönüllü itfaiye teşkilatı, departman üyelerinin yüzde 85'i veya daha fazlasını gönüllü acil servis personelinin oluşturduğu bir itfaiye teşkilatıdır.

ORMAN YANGINLARINDA KIRSAL AFET GÖNÜLLÜĞÜNDE İKİ TEMA: “KIRSAL BECERİKLİLİK” VE “KIRSAL DİRENÇ”

Orman yangınına hazırlık kavramı belirsizdir ve “iyi hazırlıklı olma” pratik ve zihinsel hazırlık önlemlerinin birleşimidir. Zihinsel hazırlığın farklı yönlerini tanımlayan üç ana tema duygusal kontrol, psikolojik gerilimi anlama ve bir orman yangını planının ne zaman ve nasıl uygulanacağını bilme yeteneğidir.

Orman yangını araştırmaları kapsamında, sorumluluğun farklı aktörler arasında nasıl paylaşılması gerektiğine ilişkin tartışmalar giderek artmaktadır.

Örneğin Avustralya'da, yerel topluluklar ve yetkililer arasında orman yangınları için paylaşılan sorumluluklar fikri bugün ulusal stratejilerin bir parçasıdır. Araştırmalar, gücün yerel topluluklardan daha büyük bölgesel merkezlere kaydırıldığı ve aynı zamanda yerel topluluklardan daha fazla sorumluluk üstlenmelerinin beklendiği kırsal alanlardaki kaynakların geri çekilmesi ile ilgili olarak tartışılmaktadır.

“AVUSTRALYA HÜKÜMETİ, ÇEŞİTLİ DOĞAL AFETLERDEN ALINAN DERSLERE DAYANAN ULUSAL BİR GÖNÜLLÜLÜK STRATEJİSİ OLAN “SPONTANEOUS VOLUNTEER STRATEGY” VE “PLANNING FOR SPONTANEOUS VOLUNTEERS” KONULU BİR EL KİTABINI BENİMSEMİŞTİR. BU TARZ KILAVUZLAR AYRICA AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE BİRLEŞİK KRALLIK'TA DA YAYINLANMIŞTIR.”

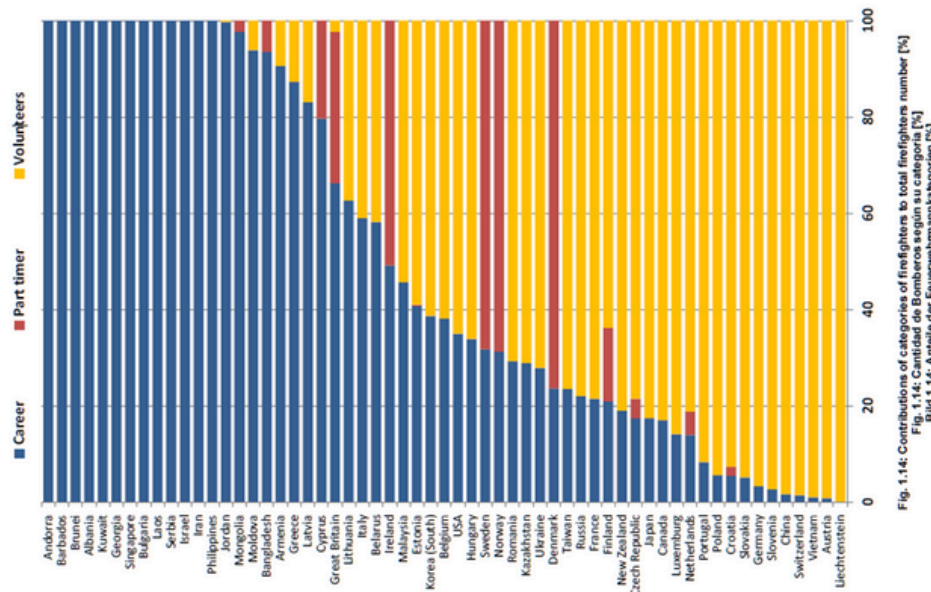

Fig. 1.14: Contributions of categories of firefighters to total firefighters number [%]
Fig. 1.14: Cantidad de Bomberos según su categoría [%]
Bild 1.14: Anteile der Feuerwehrmannkategorien [%]

This trend towards centralization also characterizes the political landscape in Sweden and the relationship between urban and rural areas.

In the summer of 2018, both fire and rescue services, as well as volunteers, fought against the large-scale forest fires that spread across the northern regions of Sweden.

One of the most notable challenges encountered was the lack of both financial and human resources provided by the state. Evaluations indicate that the shortage of official resources, combined with the long distances characteristic of Sweden's rural northern regions, was a primary reason for the widespread spread of the fires. In disaster research, volunteer activities are often described as something that fills the gap created by the scarcity of official resources. This situation seems particularly relevant in rural contexts.

For example, in a village threatened by one of the forest fires, a local grocery store expanded its role to serve as a daily gathering point. Just as in everyday life, people would go to the store to find information they couldn't get elsewhere.

Acting as an information center can be understood as an extension of its everyday and familiar duties. In this sense, the local grocery store played a central role in providing social support, and in doing so, compensated for the lack of public social support for those affected by the fire.

When taking a closer look at how local citizens interpreted the need for volunteerism during the 2018 forest fires, it becomes evident that they did so through both resourcefulness (e.g., presenting themselves as capable, rural citizens) and resistance (e.g., questioning the fact that rural fire defense largely depends on volunteer efforts).

Both arguments (resourcefulness and resistance) stem from the idea that rural disaster volunteerism is a compensatory action—something done out of necessity to make up for the lack of official resources and rural welfare services. Here, rural reso

urcefulness is not just about local people coming together and being willing to help fight the fire.

The interviewee emphasized their significant rural competencies by stating, "I know these forests. This is where I hunt." In doing so, they also asserted their claim over this particular place and these specific forests.

Thus, the above quotation becomes a vivid example of how place and geography are intertwined with the understanding of volunteerism, and how "rural volunteerism" actions intersect with everyday rural life experiences like hunting.

"TO ENHANCE DISASTER PREPAREDNESS, CITIZENS CAN BE ADVISED TO USE ONLINE PLATFORMS FOR PRE-REGISTRATION AS VOLUNTEERS, ALLOWING THEM TO LEARN HOW THEY CAN ASSIST EACH OTHER DURING DISASTERS."

Bu tür bir merkezleşme eğilimi, İsveç'teki siyasi manzarayı ve kentlilik ile kırsallık arasındaki ilişkiyi de karakterize etmektedir.

2018 yazında İsveç'in kuzey bölgelerine yayılan geniş çaplı orman yangınlarına karşı hem itfaiye ve kurtarma hizmetleri hem de gönüllüler mücadele etti. Karşılaşılan zorluklardan en belirgin olanlarından biri de devlet tarafından sağlanan hem maddi hem de insani kaynakların eksikliği idi. Değerlendirmeler, İsveç'in kırsal kuzey bölgelerini karakterize eden uzun mesafelerle birlikte yangınların geniş çapta yayılmasının ana nedenlerinden biri olarak resmi kaynakların eksikliğine işaret etmektedir. Afet araştırmalarında, gönüllü faaliyetler genellikle 'resmi kaynakların kıt olduğu boşluğu dolduran' bir şey olarak tanımlanmıştır. Bu durum özellikle kırsal bağlamlar için geçerli görünmektedir.

Örneğin orman yangınlarından birinin tehdit ettiği bir köydeki yerel bir bakkal, günlük toplanma noktası olarak rolünü genişletti. Tıpkı gündelik hayatta olduğu gibi, insanlar başka yerde bulamaları bilgileri bulmak için bakkala gidiyorlardı.

Bilgi merkezi olarak hareket etme, gündelik ve tanıdık görevlerin bir tür uzantısı olarak anlaşılabılır. Bu anlamda, yerel bakkal sosyal destek sunmada merkezi bir rol oynadı ve bunun yaparken yangından etkilenenler için kamusal sosyal destek eksikliğini de telafi etti.

2018'deki orman yangınları sırasında yerel vatandaşların gönüllülük ihtiyacını nasıl anladıklarını daha yakından bakıldığında, bunu hem beceriklilik (örneğin, kendilerini becerikli, kırsal bir vatandaş olarak sunarak) hem de direniş (örneğin, kırsal yangın savunmasının büyük ölçüde gönüllü girişimlere bağlı olduğu gerçeğini sorgulayarak) açısından yaptıkları ortaya çıkmaktadır.

Her iki argüman da (yeniden kaynak yaratma ve direniş) çıkış noktasını kırsal afet gönüllülüğünün telafi edici bir eylem olmasından, yani resmi kaynakların ve kırsal refah hizmetlerinin eksikliğini telafi etmek için zorunluluktan yapılan bir şey olmasından almaktadır.

Burada, kırsal beceriklilik sadece yerel halkın bir araya gelmesi ve yangınla mücadeleye yardımcı olmaya istekli olmasıyla gösterilmiyor. 'Bu ormanları biliyorum. Burası benim avlandığım yer' vurgusuyla görüşülen kişi önemli kırsal yetkinlikleri ön plana çıkarmıştır. Bunu yaparken, bu özel yer ve bu özel orman üzerindeki hakkını da iddia etmiştir.

Böylece yukarıdaki alıntı, yer ve coğrafya ile gönüllülüğün birbiriyle ilişkili olarak nasıl anlaşıldığının yanı sıra "kırsal gönüllülük" eylemlerinin avcılık gibi kırsal gündelik yaşam deneyimleriyle nasıl kesiştiğinin canlı bir örneği haline geliyor.

"AFETE HAZIRLIĞI ARTIRMAK İÇİN VATANDAŞLARA BİRBİRLERİNE NASIL YARDIM EDEBİLECEKLERİ ÇEVİRİMİÇİ PLATFORMLAR KULLANILARAK GÖNÜLLÜ OLARAK ÖN KAYIT YAPTIRABİLECEKLERİ KONUSUNDA TAVSİYELERDE BULUNULABİLİR."

VOLUNTEER FIREFIGHTING

Local knowledge or familiarity with the forest, and habits formed from being in the forest, are highly valued by rescue personnel when seeking capable volunteers. This sentiment was expressed by one of the interviewees, a firefighter and chief commander, who said:

"I didn't want just anyone running around in the forest. I wanted 'forest people.' People who know the forests and are accustomed to being there..." (Rescue Personnel)

INTERNATIONAL VOLUNTEER POLICIES

A study conducted between 2019 and 2020 investigated the policies and institutional arrangements related to the participation of informal volunteers in European countries with notable differences in their volunteerism approaches (Germany, Italy, Belgium, Hungary, Sweden, Norway, Finland, and Estonia). The study focused on the methods and tools used, which include:

In Germany, Hungary, Finland, and Estonia, informal volunteer participation is managed temporarily. In all countries except Germany, social media is used by disaster management authorities to temporarily inform, direct, or register informal volunteers. The cases examined show that disaster response is more effective when procedures for informal volunteer participation are in place.

The Australian government has adopted a national volunteer strategy based on lessons learned from various natural disasters, including the "Spontaneous Volunteer Strategy" and a handbook titled "Planning for Spontaneous Volunteers." Similar guidelines have also been published in the United States and the United Kingdom.

Most emergency response plans in the U.S. include a volunteer acceptance center protocol that guides how informal volunteers should connect with existing organizations or volunteer groups.

In Germany, local municipalities and/or government agencies decide whether or not to collaborate with informal volunteers

in each case, leading to temporary cooperation and participation during different stages of crises.

In Italy, officials at the municipal, regional, and national levels include civil protection volunteers who are responsible for supporting crisis interventions. However, only volunteers who have previously joined civil protection volunteer organizations and received specialized training are permitted to participate in disaster preparedness or response activities.

In Belgium, unlike in Italy, informal, non-official volunteers are not included in crisis interventions. However, following the severe flooding in July 2021, some media outlets established a website called "Ensemble Solidaires" aimed at maintaining the momentum of informal volunteering that occurred at the onset of the flood. The website aims to facilitate information exchange between those wanting to help and those in need by providing answers to frequently asked questions and offering a space where individuals can submit their offers of assistance.

Yerel bilgi ya da ormanda bulunma bilgisi ve alışkanlığı gibi kısa yetkinlikler, kurtarma personeli tarafından yetkin gönüllü arayışlarında oldukça takdir edilmiştir. Bu durum, görüştüğümüz kişilerden biri olan bir itfaiyeci ve baş komutan tarafından şu şekilde ifade edilmiştir:

"Ormanda koşuşturan herhangi birini istemiyordum. Ben 'orman insanları' istedim. Ormanları bilen ve orada bulunmaya alışkın insanlar..." (Kurtarma Personeli)

ULUSLARARASI BAZDA GÖNÜLLÜLÜK POLİTİKALARI

2019 ve 2020 yılları arasında gerçekleşen bir çalışmada, gayri resmi gönüllülerin katılımına yönelik politikaların ve kurumsal düzenlemelerin neler olduğunu belirlemek için gönüllülük konusunda belirgin farklılık gösteren Avrupa ülkelerinde (Almanya, İtalya, Belçika, Macaristan, İsveç, Norveç, Finlandiya ve Estonya) gayri resmi gönüllülerin katılımı araştırılmıştır. Kullanılan yöntem ve araçlara odaklanıldığında şunlardan bahsedebiliriz:

Almanya, Macaristan, Finlandiya ve Estonya'da bu, geçici olarak yapılır. Almanya dışındaki tüm ülkelerde sosyal medya, afet yönetimi yetkilileri tarafından resmi olmayan gönüllüleri geçici olarak bilgilendirmek, yönlendirmek veya kayıt altına almak için kullanılıyor. İncelenen vakalar, gayri resmi gönüllü katılımına yönelik prosedürler mevcut olduğunda afet müdahalesinin daha etkili olduğunu göstermektedir.

Avustralya hükümeti, çeşitli doğal afetlerden alınan derslere dayanan ulusal bir gönüllülük stratejisi olan "Spontaneous Volunteer Strategy" ve "Planning for Spontaneous Volunteers" konulu bir el kitabını benimsemiştir. Bu tarz kılavuzlar ayrıca Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık'ta da yayınlanmıştır.

ABD'deki acil müdahale planlarının çoğu, gayriresmi gönüllülerin mevcut kuruluşlara / gönüllü gruplarına nasıl bağlanacağına rehberlik eden bir gönüllü kabul merkezi protokolünü içerir.

Almanya'da yerel belediyeler ve/veya devlet kurumları her durumda gayri resmi gönüllülerle iş birliği yapmak isteyip istemediklerine karar verdikleri için, farklı kriz aşamalarındaki katılım ve iş birliği geçici olarak çalışır.

İtalya'da belediye, bölgesel ve ulusal düzeydeki yetkililer, krize yönelik müdahaleleri desteklemekten sorumlu sivil koruma gönüllülerini içerir. Ancak, yalnızca sivil koruma gönüllü kuruluşlarına önceden katılmış ve özel eğitim almış gönüllülerin afete hazırlık veya müdahale faaliyetlerine katılmasına izin verilmektedir.

Belçika'da, İtalya'da olduğu gibi, resmi olmayan, gayriresmi gönüllüler kriz müdahalesine dahil edilmemektedir. Ancak Temmuz 2021'deki büyük sel hasarının ardından, bazı medya kuruluşları, selin başlangıcında meydana gelen gayri resmi gönüllülüğün ivmesini korumayı amaçlayan bir web sitesi olan "Ensemble Solidaires"i kurdu. Web sitesi, mağdurların sık sorulan sorularına yanıtlar yayınlayarak ve bireylerin yardım teklifleri gönderebilecekleri bir alan sağlayarak, yardım etmek isteyen kişiler ile ihtiyacı olanlar arasında bilgi alışverişini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

In Hungary, volunteer participation is coordinated through the National Disaster Management Directorate General (NDGDM) according to the Disaster Management Act. Volunteer organizations can only contribute to rescue efforts if they are certified by NDGDM. Nevertheless, similar to the aforementioned situations, increasing volunteer activities by citizens are mobilizing a growing number of municipal volunteer rescue groups at both national and local levels.

In Sweden, the participation of informal volunteers is roughly organized in the form of "Voluntary Resource Groups" (FRG), which serve as an optional resource for municipal crisis management. FRGs are present in approximately half of Sweden's 290 municipalities. FRGs are responsible for accepting and organizing informal volunteers when deemed necessary by the municipality. They are also responsible for signing contracts with informal volunteers to ensure they are insured before contributing.

In Norway, short-term contracts have been established to facilitate the participation of informal volunteers in disaster response.

For example, during forest fires, these contracts allow volunteers to be covered by occupational accident insurance and compensation for used equipment. The Norwegian Rescue Service is built on the tradition of neighbors helping each other. Norwegian municipalities and/or government agencies are not required to include informal volunteers in disaster management, but collaboration with local community members or non-crisis-related NGOs often yields good results.

Macaristan'da Afet Yönetimi Kanunu'na göre gönüllülerin katılımı, Ulusal Afet Yönetimi Genel Müdürlüğü (NDGDM) aracılığıyla koordine edilmektedir. Gönüllü kuruluşlar ancak NDGDM tarafından sertifikalandırılmaları durumunda kurtarmaya katkıda bulunabilirler.

Ancak yukarıdaki durumlarda olduğu gibi vatandaşların gönüllü olarak artan faaliyetleri, ulusal ve yerel düzeylerde giderek daha fazla sayıda belediye gönüllü kurtarma grubunu harekete geçiriyor.

İsveç'te gayriresmi gönüllülerin katılımı, belediyelerin kriz yönetimi için isteğe bağlı bir kaynak olan "Voluntary Resource

Groups" (FRG) adı verilen formda kabaca düzenlenmiştir. İsveç'in 290 belediyesinin yaklaşık yarısında mevcuttur. FRG'nin, belediyenin ihtiyaç olduğuna hükmettiği durumlarda gayri resmi gönüllüleri kabul etme ve organize et-me görevi vardır. Ayrıca gayriresmi gönüllülerle sözleşme imzalamaktan da sorumlu-durlar, böylece katkıda bulunmadan önce sigortalı olurlar.

Norveç'te, afet müdahalesine katılımlarını kolaylaştırmak amacıyla gayriresmi gönüllülerin katılımını sağlamak için kısa vadeli sözleşmeler oluşturulmuştur.

Örneğin, orman yangınlarıyla mücadele sırasında bu tür sözleşmeler, bu gönüllülerin mesleki kaza sigortasına ve kullanılan ekipman tazminatına hak kazanmasına olanak tanır.

Norveç Kurtarma Servisi (Norwegian Rescue Service), komşuların birbirlerine yardım etme geleneği üzerine kurulmuştur. Norveç belediyeleri ve/veya devlet kurumları resmi olmayan gönüllüleri afet yönetimine dahil etmek zorunda değildir. Ancak belediyelerin yerel topluluk üyeleriyle veya krizle ilgili olmayan STK'larla iş birliği genellikle iyi sonuç veriyor.

VOLUNTEER FIREFIGHTING

In Finland, the role of volunteers is defined in the Rescue Act. Most volunteer activities are organized by non-profit organizations that train and employ volunteers. Both public officials and NGO representatives view this responsibility as a natural way to organize and involve informal volunteers. The largest organizer of volunteer activities is the Voluntary Rescue Service (Vapepa), a network of registered associations that prepares various trained volunteers for emergencies. Vapepa also engages informal volunteers and has established protocols for this purpose. Informal volunteers are seen as a supportive resource for official volunteers, especially during large and acute disasters.

In Estonia, municipalities and/or government agencies are not required to include informal volunteers in disaster management. Due to the decentralized nature of the disaster management system, each government agency independently conducts and organizes cooperation with volunteers. The Volunteer Reserve Rescue Team, an NGO, supports rescue teams in comprehensive natural and civil disasters (e.g., forest fires, oil spills) and works with trained volunteers. The initial and more systematic step in creating volunteer community support networks in municipalities includes establishing a contact information database that enables municipalities and rescue teams to communicate with local key individuals and residents.

“IN TURKEY, VOLUNTEER FIREFIGHTING ACTIVITIES ARE SUPPORTED BY MANY MUNICIPALITIES, PARTICULARLY IN MAJOR CITIES LIKE ISTANBUL AND KOCAELI. THERE HAS BEEN A CONTINUOUS INCREASE IN THE NUMBER OF TRAINED VOLUNTEER FIREFIGHTERS AND VOLUNTEER FIRE STATIONS. HOWEVER, WHEN COMPARED TO INTERNATIONAL EXAMPLES, THIS PROGRESS STILL APPEARS INSUFFICIENT.”

In summary, in Sweden and Norway, where volunteerism is more widespread, the participation of informal volunteers is regulated, and they are offered the opportunity to be officially insured. In Belgium and Italy, volunteer participation in disaster management is more institutionalized, requiring specific professional skills or previous training.

In Germany, Sweden, Hungary, and Finland, official volunteer groups or organizations serve as the main contact points for informal volunteers during crises; however, these contact points and structures are temporary and operate on an ad hoc basis.

In Hungary, Finland, and Sweden, clear requirements for the types of volunteers needed have been established and are used to organize volunteers. In Sweden and Norway, the participation of informal volunteers is the most institutionalized, including the use of short-term contracts that allow for insurance and reimbursements. In Estonia, there is very little experience with the involvement of spontaneous volunteers.

Finlandiya'da gönüllülerin rolü Kurtarma Yasası'nda (Rescue Act) tanımlanmıştır. Gönüllü eylemlerin çoğunluğu, gönüllüleri eğiten ve işe alan kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından organize edilmektedir. Hem kamu yetkilileri hem de STK temsilcileri bu sorumluluğu, gayri resmi gönüllüleri örgütlemenin ve dahil etmenin doğal yolu olarak görüyorlar.

Gönüllü eylemlerin en büyük organizatörü, acil durumlar için çeşitli eğitimli gönüllüler hazırlayan kayıtlı derneklere oluşan bir ağ olan Gönüllü Kurtarma Hizmetidir (Voluntary Rescue Service Vapepa). Vapepa gayriresmi gönüllüleri de devreye aldı ve bunun için protokoller oluşturdu. Gayriresmi gönüllüler, özellikle büyük ve akut afetler sırasında, resmi gönüllüler için destekleyici bir kaynak olarak görülmektedir.

Estonya'da belediyeler ve/veya devlet kurumlarının resmi olmayan gönüllüleri afet yönetimine dahil etme zorunluluğu yoktur.

TÜRKİYE'DE DE BAŞTA İSTANBUL VE KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ OLMAK ÜZERE ÇOK SAYIDA BELEDİYEDE GÖNÜLLÜ İTFAİECİLİK FAALİYETLERİ DESTEKLENMEKTE, ÜLKEDEKİ EĞİTİLMİŞ GÖNÜLLÜ İTFAİYE PERSONELİ VE GÖNÜLLÜ İTFAİYE İSTASYONU SAYISINDA SÜREKLİ BİR ARTIŞ GÖZLENMEKTEDİR.

Afet yönetim sistemi merkezi olmayan bir yapıya sahip olduğundan, her devlet kurumu gönüllülerle iş birliğini bağımsız olarak yürütür ve organize eder. Volunteer Reserve Rescue Team, kapsamlı doğal ve sivil felaketler (örneğin orman yangınları, petrol sızıntıları vb.) durumunda kuruma destekleyen bir STK'dır ve eğitimli gönüllülerle çalışır. Belediyelerde gönüllü topluluk destek ağları oluşturmanın ilk ve daha sistematik adımı, örneğin belediyelerin ve kurtarma kurulunun afet yönetimindeki yerel kilit kişiler ve bölge sakinleri ile iletişim kurmasına olanak tanıyan iletişim bilgileri veritabanının oluşturulmasını içerir.

Özetle gönüllülüğün daha yaygın olduğu İsveç ve Norveç'te, gayri resmi gönüllülerin katılımı düzenleniyor ve onlara resmi olarak sigortalanma fırsatı sunuluyor. Belçika ve İtalya'da afet yönetimine gönüllü katılımı daha kurumsallaşmıştır ve mesleki becerilerin veya önceki eğitimin niteliği zorunludur.

Almanya, İsveç, Macaristan ve Finlandiya'da resmi gönüllü grupları veya kuruluşları, kriz sırasında gayri resmi gönüllüler için ana temas noktalarıdır; ancak temas noktaları ve yapıları geçici olarak ortaya çıkıp faaliyet göstermektedir.

Macaristan, Finlandiya ve İsveç'te gerekli gönüllü türleri için açık gereklilikler belirlenmiş ve gönüllüleri organize etmek için kullanılmıştır. İsveç ve Norveç'te, sigorta ve geri ödemelere izin veren kısa vadeli sözleşmelerin kullanımı da dahil olmak üzere, gayri resmi gönüllülerin katılımı en kurumsallaşmış olanıdır. Estonya'da spontane gönüllülerin katılımıyla ilgili çok az deneyim vardır.

VOLUNTEERING POLICIES IN TURKEY

The 2005 Turkish Municipalities Law No. 5393 includes provisions for volunteer participation in municipal services under Article 77, which serves as a legal basis for volunteer activities conducted in many cities across the country:

"The municipality shall implement programs for the participation of volunteers in services related to health, education, sports, environment, social services and assistance, libraries, parks, traffic, and cultural services, as well as services for the elderly, women and children, the disabled, and the poor and needy, in order to ensure solidarity and participation in the municipality, increase efficiency, savings, and productivity in services."

In Turkey, volunteer firefighting activities are supported by many municipalities, particularly in major cities like Istanbul and Kocaeli. There has been a continuous increase in the number of trained volunteer firefighters and volunteer fire stations. However, when compared to international examples, this progress still appears insufficient.

According to Article 8 of the Regulation on Volunteers Engaged in Forest Fire Fighting: "Volunteers who participate in forest fire extinguishing efforts and who die during these activities, as well as volunteers who are injured, fall ill, or become disabled due to their duties, will benefit from the provisions of Law No. 2330 on Cash Compensation and Pension Entitlement dated 3/11/1980, according to the reports to be obtained under the relevant legislation."

CONCLUSION

In most countries of the Global North, disaster management heavily relies on a workforce of professional and volunteer personnel from official institutions, with disaster management systems employing a command and control model that views other citizens as non-participants in disaster response. This approach can lead to ineffective responses, especially in new types of emergencies. Non-profit organizations, such as official disaster relief agencies, can act as intermediaries between

emerging volunteers and other institutions responsible for disaster relief. They can provide training on how to quickly recognize the capacity of emerging volunteers and on when and for what purposes/tasks these volunteers should be utilized. Emergency cooperation exercises can be integrated into disaster preparedness activities, and additional liaison officers can be established to improve connections with volunteers.

To enhance disaster preparedness, citizens can be advised to use online platforms for pre-registration as volunteers, allowing them to learn how they can assist each other during disasters.

"MOST EMERGENCY RESPONSE PLANS IN THE U.S. INCLUDE A VOLUNTEER ACCEPTANCE CENTER PROTOCOL THAT GUIDES HOW INFORMAL VOLUNTEERS SHOULD CONNECT WITH EXISTING ORGANIZATIONS OR VOLUNTEER GROUPS."

TÜRKİYE'DE GÖNÜLLÜLÜK POLİTİKALARI

2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım"ı düzenleyen 77. maddesi de bu niteliktedir ve ülkenin çok sayıda kentinde yürütülen gönüllü hizmet faaliyetine yasal dayanak oluşturmaktadır:

"Belediye; sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmet ve yardım, kütüphane, park, trafik ve kültür hizmetleriyle yaşlılara, kadın ve çocuklara, engellilere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında belde de dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular."

Türkiye'de de başta İstanbul ve Kocaeli Büyükşehir belediyeleri olmak üzere çok sayıda belediyede gönüllü itfaiyecilik faaliyetleri desteklenmekte, ülkedeki eğitilmiş gönüllü itfaiye personeli ve gönüllü itfaiye istasyonu sayısında sürekli bir artış gözlenmektedir. Ancak bu gelişmeyi dünyadaki yeterli örnekler ile karşılaştırdığımızda yeterli bulmak mümkün görünmemektedir.

Orman Yangınlarıyla Mücadelede Görev Yapan Gönüllüler Hakkında Yönetmelik Madde 8'de belirtildiğine göre:

"Orman yangını söndürme çalışmalarına fiilen katılarak bu çalışmalar esnasında vefat eden gönüllülerin kanuni mirasçıları ile bu görev nedeni ile yaralanan, hastalanan veya engelli hale gelen gönüllüler mevzuat dâhilinde alınacak raporlara göre 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerinden faydalandırılır."

SONUÇ

Kuzey'deki çoğu ülkede, afet yönetimi büyük ölçüde resmî kurumlara bağlı profesyoneller ve gönüllülerden oluşan bir işgücüne dayanır ve afet yönetim sistemleri, diğer vatandaşları afete katılmayan kişiler olarak gören bir komuta ve kontrol modeli kullanır. Bu yaklaşım, özellikle yeni acil durum türlerinde etkisiz bir tepkiye yol açabilir.

Resmi afet yardım kuruluşları gibi kâr amacı gütmeyen kuruluşların ortaya çıkan gönüllüler ile afet yardımından sorumlu diğer kurumlar arasında aracı olarak görev yapabilir ve ortaya çıkan gönüllülerin kapasitesinin hızlı bir şekilde nasıl tanınacağı ve gönüllülerin ne zaman ve hangi amaçlar/görevler için 'kullanılacağı' konusunda eğitim sağlayabilir. Acil iş birliği afet tatbikatlarına entegre edilebilir ve gönüllülerle bağlantıyı geliştirmek için ek irtibat görevlileri kurulabilir.

Afete hazırlığı artırmak için vatandaşlara birbirlerine nasıl yardım edebilecekleri çevrimiçi platformlar kullanılarak gönüllü olarak ön kayıt yaptırabilecekleri konusunda tavsiyelerde bulunulabilir.

"ABD'DEKİ ACİL MÜDAHALE PLANLARININ ÇOĞU, GAYRİRESMİ GÖNÜLLÜLERİN MEVCUT KURULUŞLARA / GÖNÜLLÜ GRUPLARINA NASIL BAĞLANACAĞINA REHBERLİK EDEN BİR GÖNÜLLÜ KABUL MERKEZİ PROTOKOLÜNÜ İÇERİR."